

МІЖРЕГІОНАЛЬНА
АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

МАУП

СТАНОВЛЕННЯ І РОЗВИТОК УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВНОСТІ

*Матеріали Всеукраїнської
науково-практичної конференції
м. Київ, МАУП, 27 жовтня 2006 р.*

Київ
ДП «Видавничий дім «Персонал»
2008

ББК 63.3(4УКР)я43
С76

Відповідальний редактор *В. М. Чирков*
(видання здійснене в рамках проекту
“Наукові праці МАУП”)

Становлення і розвиток української державності: Матеріали Всеукр.
С76 наук.-практ. конф., Київ, МАУП, 27 жовт. 2006 р. — К.: ДП «Вид. дім
«Персонал», 2008. — 408 с.: іл. — Бібліогр. в кінці статей.

ISBN 978-966-608-972-7

У пропонованому збірнику подано статті учасників Всеукраїнської науково-практичної конференції, присвяченої найважливішій проблемі сьогодення — становленню України як держави. Розглядається формування державності в Україні у різні періоди історії та в різних аспектах.

Для науковців і державних службовців, політиків і політологів, викладачів і студентів, а також усіх, хто цікавиться розвитком Української держави і суспільства.

ББК 63.3(4УКР)я43

ISBN 978-966-608-972-7

© Міжрегіональна Академія управління
персоналом (МАУП), 2008
© ДП «Видавничий дім «Персонал», 2008

ЗМІСТ

Щокін Г. В. <i>Вітальне слово</i>	6	Утвенко В. В. <i>Фіскальна політика Гетьманату за правління Кирила Розумовського</i>	73
Головатий М. Ф. <i>Етнічна ідентифікація українства: чому вона потрібна</i>	7	Омельчук В. В. <i>Механізм інтеграції національних меншин та їх особливості</i>	79
Яременко В. В. <i>Розмисел з примруженим оком про українську державну залежну незалежність або незалежну залежність</i>	15	Вознюк П. Ф. <i>Іноземний геополітичний лобізм в Україні</i>	91
Шилов Ю. О. <i>Найперша у світі державність і походження українського козацтва</i>	21	Пиріг П. В. <i>До питання про становлення Української державності під час визвольної війни українського народу середини XVII ст.</i>	100
Прилуцький Р. Б. <i>Про роль права у становленні української державності</i>	37	Омельчук В. В., Омельчук М. В. <i>Державна політика Гетьманату щодо інституційного забезпечення судової реформи 1760–1763 років</i>	110
Сацький П. В. <i>Економічна частина договорів, підписаних у Брест-Литовську, і статус Української Народної Республіки як держави на міжнародній арені</i>	48	Доманський В. А. <i>Щодо захисту Української держави і суспільства від катаклізмів та надзвичайних ситуацій (організаційно-правовий аспект)</i>	118
Мищак І. М. <i>Механізми державного підпорядкування і радянізації Західної України в 1939–1941 рр.: політико-правовий аспект</i>	56	Наумов В. Л. <i>Права людини у контексті конституційних засад інформаційних відносин в Україні</i>	121
Тимофієнко Л. П. <i>Актуальні проблеми управління інтелектуальною власністю в контексті приєднання України до СОТ</i>	63	Солдатенко В. В. <i>Інвестиційно-інноваційна модель — шляд до зростання економіки України</i>	126
Бадунь Г., Марценюк Н., Славінський А. <i>Політична опозиція в Україні після президентських виборів 2004 року: від інаугурації Президента України Віктора Ющенка до відставки уряду Юлії Тимошенко</i>	66	Базась М. Ф., Левочко М. Т. <i>Особливості взаємодії моделі і моделювання в економічній освіті</i> ..	134
		Малютін І. А. <i>Провідна роль держави у превалюванні моральних принципів у праві</i>	138
		Данішевський Г. В. <i>Ринкові відносини і національні інтереси</i>	142

ІНВЕСТИЦІЙНО-ІННОВАЦІЙНА МОДЕЛЬ — ШЛЯХ ДО ЗРОСТАННЯ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ

Становлення і розвиток української державності, с. 126–133

Прем'єр-міністр України В. Янукович на засіданні Верховної Ради України 5 вересня 2006 р. стверджував: “Наш уряд повернеться до інвестиційно-інноваційної моделі розвитку економіки, яка забезпечить і прискорене зростання, і відповідно ньому — підвищення соціальних стандартів”.

Таке ж завдання ставили перед собою українські уряди в останнє десятиліття, але перейти до такої моделі розвитку не вдалося.

Доленосне питання: чи здатна Україна надолужити багаторічне відставання від розвинених країн-глобалізаторів, створити сучасну економіку нового типу, перейти на інноваційну модель розвитку, що забезпечує передусім подолання бідності, високу якість життя громадян — залишається актуальним і сьогодні. А час не чекає. На поставлені питання треба вже сьогодні дати відповідь суспільству.

Багаторічну дискусію про стратегію розвитку української економіки і джерела її зростання можна звести до стратегії конкуренції — зростання відбувається на основі відкритої ринкової економіки, яка дає можливість регіонам, економічному потенціалу країни увійти в конкурентний простір на світових ринках і стимулює їх до цього.

Виходячи з науково-технічного ресурсного потенціалу цілком очевидна перспективність такої стратегії, в рамках якої можуть бути максимально реалізовані основні принципи інноваційної моделі розвитку, включення країни в процеси глобалізації і розподілу праці.

Зазначимо, що вже 15 років економіка незалежної України перебуває переважно в “шорах” стратегії збереження, хоча нас переконували або хотіли переконати у зворотному, посиляючись на вражаючі показники зростання ВВП, промислового виробництва, особливо останніми роками.

Складається враження, що на рівні державної політики ми не до кінця усвідомили глибинну сутність інноваційної моделі розвитку економіки країни.

Інвестиційно-інноваційну модель у нас часто уявляють спрощено — вкласти якомога більше інвестицій і на цій основі забезпечити як можна більшу частку інноваційної продукції. Це примітивний підхід до розуміння сучасного інноваційного процесу, підхід вчорашнього дня. Він був характерний 60–70-м рокам минулого століття, коли здійснювався перехід від екстенсивних до переважно інтенсивних чинників зростання економіки: у багатьох країнах відбулася

структурна перебудова економіки і вони перейшли в наступний, п'ятий, технологічний устрій.

Зараз під інновацією розуміється не просто перетворення результатів наукових досліджень в конкурентоспроможні товари і прибуток, не просто автоматизм використання знань промисловістю і переведення витрат на наукові дослідження в економічний результат.

Тут доречно нагадати класичне визначення інновації і інноваційної діяльності.

Інновації — знову створені (застосовані) або вдосконалені конкурентоспроможні технології, продукція або послуги, а також організаційно-технічні рішення виробничого, адміністративного, комерційного або іншого характеру, які істотно покращують структуру та якість виробництва або соціальної сфери.

Під **інноваційною діяльністю** у сфері господарювання розуміється діяльність учасників господарських відносин, здійснювана на основі реалізації інвестицій з метою виконання довгострокових науково-технічних програм з тривалими термінами окупності витрат і впровадження нових науково-технічних досягнень у виробництво та інші сфери суспільного життя.

Інноваційна діяльність здійснюється в таких основних напрямках: проведення наукових досліджень і розробок, спрямованих на створення об'єктів інтелектуальної власності; розробка, освоєння, випуск і реалізація принципово нової техніки і технологій; розробка і впровадження нових ресурсозберігаючих технологій, призначених для поліпшення соціального та екологічного положення; технічне переозброєння, реконструкція, розширення, будівництво нових підприємств для виробництва нової про-

дукції або впровадження нових технологій.

У наш час інновація отримала ранг філософії як рушійної сили суспільно-економічного розвитку, як стратегічного використання інноваційного ефекту. Це припускає зміну основних акцентів в підході до інноваційного процесу від наукових досліджень як таких до стратегії розвитку: наукові дослідження є життєво необхідними, якщо вони складають органічну частину стратегії підприємництва. Тобто інновація перетворилася з **індикатора в парадигму**, в особливу форму поведінки і самовираження людини у процесі активного підприємництва.

У зв'язку з цим звернемо увагу на той факт, що сьогодні з поля зору вчених і політиків викинутий найбільш важливий елемент ринку інновацій — рівень розвитку людей як носіїв ринкових відносин, досконалість їхньої економічної поведінки і мотивації, створення відповідних мотиваційних систем. Учені, які досліджують поведінку і діяльність людей, доводять, що населення — найбільш цінний ресурс у суспільстві або на підприємстві. Зміна економічних систем, перехід до інноваційної моделі розвитку тягне за собою зміну мислення, цінностей, мотивацій, а найголовніше — стимулів і заохочення для здійснення господарської діяльності, тобто поведінкової парадигми.

У цьому суть питання, бо інновація є не що інше, як суспільно-технічна еволюція суспільства, еволюція людського інтелекту.

Інновація зараз також придбала ранг і форму стратегії **саморозвитку**, вийшла на рівень **концепції, інноваційної політики** як держави, так і підприємства.

При такому підході стає очевидним, що ринок сам по собі не є каталі-

затором інновації, не викликає автоматичного підвищення науково-дослідної та інноваційної діяльності.

Ринок — необхідна умова інновації, а першочерговим завданням економічної політики держави є формування підприємницького середовища та інфраструктури, що забезпечують підвищення сприйнятливості і схильності до інновації суспільства в цілому і підприємців зокрема.

Саме новий філософський підхід до розуміння сутності інновації і ролі держави в цьому процесі дав можливість таким, у недалекому минулому відсталим державам, як Японія, Південна Корея, Тайвань, Сінгапур, Гонконг та інші азіатські тигри, стати промислово розвиненими, технологічно передовими країнами з економікою інноваційного типу, що динамічно розвиваються.

Практичний досвід цих країн свідчить також про те, що перехід до інноваційної моделі розвитку може бути здійснений за рахунок комбінації чотирьох найважливіших чинників:

- 1) експортно-промислова стратегія розвитку;
- 2) залучення іноземного капіталу;
- 3) державне регулювання економіки;
- 4) утворення великих національних корпорацій.

Таким самим шляхом йдуть сьогодні США, підкреслюючи, що інновація — це не лінійне, а дуже складне явище, яке потребує особливого підходу, різнопланових дій і заходів.

До такого ж розуміння суті інновації підійшли зараз і розвинені країни Європи. Так, наприклад, керівництво концерну “Сименс” порівнює інновацію за її силою та економічним ефектом з паровим катком, який показує свою силу завжди: “сидите ви в сидінні цього парового катка, або лежите

перед ним в дорожньому пилу”. До речі, “Сименс”, одна з найбільш інноваційних фірм світу, щорічно вкладає в науково-технічні дослідження і розробки понад 6 млрд євро, а 75 % її продукції не старше за чотири роки.

При цьому зазначимо, що для переходу до інноваційної моделі розвитку економіки України недостатньо тільки підвищення частки фінансування на науку до 3 % ВВП. Необхідно змінити “філософію” формування як прибуткової, так і витратної частин бюджету, надати пріоритети інноваційним програмам, що забезпечують підтримку “точок зростання” і технологічні прориви в конкурентних галузях і виробництвах.

Звідси очевидна відповідь на питання: що означає перейти на інноваційну модель розвитку економіки України?

Підкреслимо лише основне: інноваційний розвиток економіки країни — це процес суспільного виробництва, який характеризується збільшенням обсягів виробництва продукції і підвищенням її конкурентоспроможності, що досягається переважно за рахунок активного використання нових знань. Він супроводжується динамічними функціональними і структурними змінами економіки, розширенням її можливостей задовольняти потреби суспільного та особистого споживання, забезпечувати накопичення національного багатства.

Виникає ще одне важливе питання: чи сформувалися в Україні необхідні умови для такого переходу і що перешкоджає здійсненню такого переходу?

Можна констатувати, що в Україні до кінця XX ст. склалися деякі необхідні загальноекономічні умови для переходу на інноваційну модель розвитку:

- сформована багатоукладна економіка з приватним сектором, що динамічно зростає;
- розвиваються ринкові принципи господарювання на основі ринкового механізму ціноутворення і ринку цінних паперів;
- подолана гіперінфляція, з'явилися перші паростки економічного зростання;
- збережений і реструктуризований науково-технічний потенціал, що відповідає за багатьма параметрами середньоевропейським стандартам.

Водночас постає очевидний факт, що на сьогодні до такого переходу повною мірою Україна ще не готова.

Наведемо найістотніші проблеми становлення інноваційної моделі розвитку української економіки:

- низький рівень державного регулювання економічних процесів в цілому та інноваційної діяльності зокрема; невідповідність системи органів державного управління діючій моделі інноваційного розвитку економіки;
- значний розрив в обсягах ВВП на душу населення в Україні і країнах, що стали на шлях інноваційного розвитку;
- низька інвестиційна привабливість української економіки, що зумовлене нестабільністю політичного курсу, вадами законодавства, корупцією і значними обсягами тіньової економіки;
- відстала міжгалузева і галузева структура економіки, висока енергоємність і низька наукоємність продукції;
- нерозвинена інноваційна інфраструктура, відсутність сучасних форм і стимулів розвитку науки.

Отже, вибір стратегії — це вибір майбутнього країни, який треба зрозуміти усвідомлено, швидко та остаточно. Суть стратегії для України, на наш погляд, має полягати у визначенні чітко окреслених, науково обґрунтованих завдань виведення економіки країни на траєкторію стійкого зростання шляхом створення умов для розвитку національної високотехнологічної індустрії, впровадження механізмів соціально орієнтованої структурно-інноваційної моделі економічного розвитку.

Основні напрями і проблеми сучасної економічної політики для України, як відомо, викладено в плані дій Президента Віктора Ющенка “Десять кроків назустріч людям”, де в узагальненому вигляді задекларована суть економічної політики держави, її пріоритети на користь конкретної людини. Це знайшло своє віддзеркалення у змінах до державного бюджету на 2005 р., а також в бюджеті 2006 р. Постановка завдань відповідає деклараціям урядів всіх економічно розвинених держав і по суті правильна. Але без створення механізмів реалізації та умов істотного зростання реального сектора економіки, впровадження технологічних новачків, здійснення продуманої інвестиційної політики, все це може виявитися всього лише добрими намірами. Це підтверджують суворі реалії виконання планів соціально-економічного розвитку країни у 2005 р.

Практичне здійснення задекларованої економічної політики у 2005 р. породило низку істотних негативних явищ в економіці. Розглянемо їх.

1. Скерувавши велику частину державних коштів на споживання, уряд змушений був збільшити податкове навантаження на економіку. Він розраховував за рахунок соціальних

виплат хоч трохи підвищити економічне зростання. Але при цьому не був врахований світовий досвід, який свідчить про можливість зворотного ефекту. Не звернули уваги на рівень перерозподілу ВВП через державний бюджет, який досяг 32 %, і це без урахування Пенсійного фонду.

Урядом не було враховано динаміку зменшення темпів економічного розвитку, до того ж продемонстровано непослідовність у процесах лібералізації економіки. Все це негативно позначилося на темпах зростання ВВП, який з 12,1 % у 2004 р. знизився до 2,6 % у 2005 р. І в 2006 р. ситуація не покращилася. До того ж перорієнтація економіки з експортною складовою на імпорту призвела у зовнішньоекономічних операціях до зменшення позитивного сальдо поточного платіжного балансу в порівнянні з 2004 р. у 2,7 раза. Сальдо зовнішньої торгівлі товарами вперше з 1999 р. стало негативним — 1,8 млрд дол. США.

2. Платою за революційне, а не економічно обґрунтоване, збільшення соціалізації бюджету стало скорочення на 50 % обсягів і без того мізерних державних капітальних вкладень.

Усі державні підприємства і такі, що мають понад 50 % акцій державної власності, відповідно до ухвали Кабінету Міністрів у 2005 р. зобов'язані відраховувати у скарбницю не 25, а 50 % свого чистого прибутку. Зрозуміло, що всі ці заходи були спрямовані на наповнення прибуткової частини бюджету, але мали зворотний економічний ефект. Промислові підприємства, які забезпечують надходження біля третини доходів державного бюджету, збільшили виробництво всього на 3,1 %, що в 4 рази менше порівняно з 2004 р. (12,5 %) і в 3,9 раза — порівняно з річним прогнозом (12 %).

3. Були збільшені обсяги інвестицій, спрямованих у “точки зростання” економіки країни. Дійсно, декларативна увага владних структур до цієї проблеми посилилася: було проведено низку круглих столів, конференцій, видано кілька указів Президента України, прийнято численні постанови Кабінету Міністрів. Проте слід констатувати: у країні дотепер відсутня система стимулювання інвестицій — не сформована інвестиційно-інноваційна політика держави в цілому. Цільові програми не “зав’язані” на інновації, а найголовніше — не ведеться пошук створення механізмів використання інновацій в реальному секторі економіки.

Більше того, були скасовані практично всі пільги і преференції, що стимулювали цей складний процес. Позбавлені переваг вільні економічні зони і території пріоритетного розвитку. Особливо тривожною виглядає непослідовність надання преференцій відносно наукомісткого, інноваційного напрямів розвитку економіки.

Проблема переходу до інноваційного розвитку економіки — це проблема пошуку і залучення до економіки інтелектуальних та інвестиційних ресурсів, їх об’єднання. Закликів до цього було багато, але такий підхід, на жаль, поки не реалізується.

Дійсно, традиційні джерела економічного зростання країни практично вичерпали себе. Впродовж останніх десятиліть науковий чинник як пріоритетний, хоч і проголошувався, але практично був виключений із стратегічних пріоритетів, а значить, з процесу реформування економіки. Внаслідок цього не створено наукове підґрунтя для подолання технологічного відставання від розвинених країн.

Розмов багато, а конкретних результатів немає. Частка інвестицій та

інновацій у ВВП країни залишається вкрай низькою.

Хоча, за статистичною звітністю, у нас за підсумками 2005 р. ніби все гаразд. Приріст іноземного капіталу склав 7,3 млрд дол., що в 4 рази перевищило прогнозні і в 3,3 рази показники 2004 р.

Але аналіз структури інвестицій свідчить про зворотне. Зростання інвестицій забезпечене за рахунок передання нерезидентам прав власності на “Криворіжсталь” і банк “Аваль” на загальну суму 5,8 млрд дол., які не належать до капітальних інвестицій. Без урахування цих сум загальний приріст прямих іноземних інвестицій до України у 2005 р. реально склав 1,5 млрд дол., тобто порівняно з 2004 р. (2,25 млрд дол.) зменшився на третину.

Характерним для прямого іноземного інвестування є вкладення коштів у швидкоокупні галузі. Так, майже 30 % загального обсягу інвестицій зосереджено на підприємствах оптової торгівлі і посередництва, харчової промисловості і переробки сільськогосподарських продуктів (40 %). Також значні інвестиції внесені нерезидентами в організації, які здійснюють операції з нерухомістю, здачу під найм і послуги юридичним особам (8,8 %), фінансову діяльність (7,6 %).

Наведені дані переконливо свідчать, що залучені в економіку України іноземні інвестиції не відповідають економічним потребам ні за якістю, ні за кількістю. На 1 січня 2006 р. припадало лише 349 дол. інвестицій на одного жителя, а за світовими нормами вважається, що тільки мінімальне вкладення у 1000 дол. дає позитивний результат у розвиток економіки.

У зв'язку з цим важко не погодитися з існуючою негативною оцінкою

інвестиційних умов у країні, а також чинників, що стримують широкомасштабне залучення іноземних інвестицій в економіку України. Це передусім непослідовна макроекономічна політика, недосконалість податкового законодавства, його нестабільність, корупція, відсутність дійової системи страхування іноземних інвестицій, низька ефективність функціонування національного фондового ринку. Все це складові несприятливого інвестиційного клімату.

Діагноз поставлений, і дуже важливо привести в дію чинники, які сприятимуть зростанню обсягів і розширенню вкладення як іноземних, так і вітчизняних інвестицій.

При цьому ми повинні повною мірою використовувати міжнародний досвід різних країн світу, що вже йдуть цим шляхом і створили всі нормативно-правові та економічні умови для того, щоб основним інвестором у національну економіку став власний народ. Адже доходи населення України у 2005 р. досягли 278,5 млрд грн, що складає 66,5 % валового внутрішнього продукту нашої країни. Це величезні грошові заощадження, які могли б зіграти значну роль в інвестуванні національної економіки. Але цього не відбувається з однієї відомої причини — люди не довіряють нашим вітчизняним банкам, не вірять тим конкретним програмам, які реалізуються за їхні кошти. Вихід з цього становища теж не є секретом. Передусім необхідно створити інвестиційний банк на базі вже відомого і такого, що користується у населення довірою. Інвестиційні програми мають бути науково обґрунтованими, абсолютно фінансово аргументованими і прозорими у виконанні.

Необхідно зрозуміти, що інвестиції необхідні не заради інвестицій, що вони працюють на економічний про-

грес лише тоді, коли вони “зав’язані” на інновації. А тут поки що проблем більше, ніж досягнень.

Нагадаємо, що у 2005 р. інноваційною діяльністю у промисловості займалося 11 % підприємств. Вони реалізували інноваційної продукції на 24,5 млрд грн — це 6,4 % загального обсягу промислової продукції.

Більше всього підприємств, які здійснювали інноваційну діяльність, у Києві (19,4 % їх кількості), у Харківській (12,2 %), Донецькій області (6,8 %), водночас у двох третинах регіонів цей показник становить лише 1–2 %.

Найбільшу активність виявляють підприємства харчової промисловості і переробки сільськогосподарської продукції, легкої промисловості, хімічної і нафтохімічної промисловості, металургії. Проте, як бачимо, економічні види діяльності, що визначають суспільний прогрес, поки що слабо включені в інноваційні процеси. Про це також красномовно свідчать гнітючі факти за перше півріччя 2006 р.: тільки 9,4 % підприємств промисловості займалися інноваційною діяльністю і реалізували інноваційну продукцію на 12,0 млрд грн, або на 5,8 % загального обсягу промислової продукції. З них тільки кожне третє підприємство впроваджувало інноваційні види продукції, 15,6 % — нові технологічні процеси. Найбільший обсяг інноваційної продукції реалізовано підприємствами машинобудування (близько 4,0 млрд грн), металургії та обробки металів (3,0 млрд грн). При цьому в реалізації інноваційної продукції з виробництва машин та устаткування 37,0 % складає виробництво радіаторів і бойлерів (казанів) центрального опалювання. У чому ж тут інноваційність? І чи можливо за рахунок такої продукції зробити інноваційний прорив?

Ці обсяги і структура інновацій не можуть бути критичною масою, яка б гарантувала необхідні для України темпи економічного зростання.

Наприклад, у 2005 р. в Україні за рахунок кредитів міжнародних фінансових організацій (Міжнародного та Європейського банків реконструкції і розвитку) реалізовувалося 17 проектів. Проте тільки сім з них можна вважати справді інвестиційними і такими, що самоокуповуються. Решта проектів — це, по суті, додаткова фінансова підтримка бюджетних установ і бюджетних програм (розвиток системи казначейства, модернізація податкової служби, різного роду соціальні програми), погашення раніше взятих кредитів, і це при тому, що обсяги таких кредитних ресурсів постійно зростають.

Наприклад, термін реалізації Проєкту реабілітації і розширення теплозабезпечення м. Києва продовжений з 5 до 7 років, проте і зараз він упродовжується з істотним відставанням за часом.

У рамках реалізації Проєкту енергозбереження в адміністративних і громадських будівлях Києва (що може бути зараз важливіше за цю проблему?) залишилися невикористаними 17 % позикових коштів.

Проте актуальним сьогодні є не тільки і не стільки підвищення ефективності системи управління реалізації цих проектів, що, безумовно, важливо, а передусім перегляд стратегії зовнішніх позик і програм співпраці з міжнародними фінансовими організаціями, переорієнтація їх на інвестиційні проєкти, життєво необхідні державі.

Світова практика свідчить, що науково-технічний розвиток країни має відбуватися за рахунок власних ресурсів виробництва і кредитів банківської системи. Бюджетне фінансу-

вання, як правило, забезпечує тільки фундаментальну науку. Крім того, з бюджету можуть передбачатися витрати на відшкодування відсотків за кредит, отриманий для впровадження нових технологій.

Таким чином, одним з основних джерел розвитку, зокрема, шляхом інновації, має стати прибуток.

Особливо слід підкреслити, що суть проблеми полягає не стільки в обсягах бюджетного фінансування, скільки в системі управління цим процесом, у механізмі реалізації основних завдань інноваційної моделі розвитку. Незважаючи на те, що діє дев'ять законів України, кілька указів Президента України і постанов Верховної Ради, уряду країн, які регулюють інноваційну і науково-технічну діяльність, за висновками фахівців, умови для впровадження інноваційної моделі розвитку країни ще не створені.

Впродовж останніх п'яти років в Україні не визначені єдина стратегія та основні напрями фундаментальних досліджень з урахуванням національних інтересів і світових тенденцій в розвитку новітніх технологій. Усе це гальмує реалізацію державної інноваційної політики. Досить сказати, що зараз з державного бюджету на наукову діяльність виділяється лише

2,5 % витратної частини державного бюджету.

Вся інтелектуальна власність, створена за рахунок державного бюджету, належить державі. Це багатомільярдна власність. Тому необхідно вирішити, як в умовах ринкових відносин використовувати накопичений у науковій сфері потенціал, як забезпечити його затребуваність. Але саме це питання і не вирішено, тому напрацьовані інновації лежать на полицях і не впроваджуються, внаслідок чого вони морально застарівають і стають непотрібними.

Тому сьогодні постає основне завдання — змінити форми і методи реалізації інноваційної політики держави.

Підкреслимо, що визначення напрямів інноваційного розвитку безпосередньо залежить від успішної інтеграції України у світову господарську систему, передусім від євроінтеграційних процесів. Спроби держави серйозно змінити економічну ситуацію всередині країни без урахування глобальних економічних і політичних чинників приречені на невдачу. Виходячи з цього і необхідно визначити основні пріоритети сучасної економічної політики. Від цього залежить зростання економіки України та підвищення добробуту населення.